

۱۴۰۰

دفترچه شماره ۲
آزمون اختصاصی

داخل کشور

ویژه نظام آموزشی ۳-۲-۶

آزمون سراسری ورودی دانشگاه های کشور - ۱۴۰۰

گروه آزمایشی علوم انسانی

آزمون اختصاصی (سراسری انسانی ۱۴۰۰ داخل کشور- سازگار شده با نظام جدید)

نام و نام خانوادگی: شماره داوطلبی:

تعداد سؤال: ۱۸۰ مدت پاسخگویی: ۱۶۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی آزمون، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۵	تاریخ	۱۵	۱۸۶	۲۰۰	۲۵ دقیقه
۶	جغرافیا	۱۵	۲۰۱	۲۱۵	
۷	علوم اجتماعی	۲۰	۲۱۶	۲۳۵	۱۵ دقیقه
۸	فلسفه و منطق	۲۵	۲۳۶	۲۶۰	۲۵ دقیقه
۹	روان شناسی	۲۰	۲۶۱	۲۸۰	۱۵ دقیقه

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	ریاضی	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵ دقیقه
۲	اقتصاد	۱۵	۱۲۱	۱۳۵	۱۰ دقیقه
۳	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	۱۳۶	۱۶۵	۳۰ دقیقه
۴	زبان عربی	۲۰	۱۶۶	۱۸۵	۲۰ دقیقه

زبان و ادبیات فارسی

۱۳۶- کدام موارد، از ویژگی‌های «فکری» سبک خراسانی محسوب می‌شود؟

- الف) حاکم‌بودن روح حماسه بر ادبیات این دوره
 ب) واقع‌گرا بودن شعر، محسوس و عینی بودن آن و سادگی توصیفات
 ج) بهره‌گرفتن از تشبیهات حسی در توصیف پدیده‌ها
 د) رشد قالب غزل در اواخر این دوره
- ۱) الف - ب ۲) الف - د ۳) ب - د ۴) ب - ج

۱۳۷- متنی زیر بر گزیده‌ای از کدام اثر ادبی است و مربوط به کدام دوره است؟

- «پس عبدالمطلب گفت که ایها المَلِک، من خداوند اُشترم نه خداوند خانه و مر این خانه را خداوندی هست و او خود خانه خود را نگاه دارد.»
 ۱) قابوس‌نامه - دوره غزنوی ۲) کشف‌المحجوب - دوره غزنوی ۳) کیمیای سعادت - دوره سلجوقی ۴) ترجمه تفسیر طبری - دوره سامانی

۱۳۸- پدیدآورندگان «مکاتیب - صد پند - نفحات‌الانس - عشاق‌نامه» به ترتیب خالق آثار نیز هستند.

- ۱) مجالس سبعه - رساله دلگشا - بهارستان - لمعات
 ۲) فیه ما فیه - تاریخ گزیده - تحفه‌الاحرار - جامع‌التواریخ
 ۳) مثنوی معنوی - اخلاق‌الاشراف - تذکرة‌الاولیا - تاریخ جهانگشا
 ۴) دیوان شمس - موش و گربه - مرصادالعباد - جمشید و خورشید

۱۳۹- از دیدگاه تاریخ ادبیات همه موارد کاملاً درست است، به جز:

- ۱) بازماندگان تیمور کموبیش از فرهنگ ایرانی تأثیر پذیرفتند و ادبیات رونقی تازه گرفت و تاریخ‌نویسی نیز ادامه یافت.
 ۲) جامی در کتاب نفحات‌الانس خود به شیوه تحفه‌الاحرار نظامی به بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان پرداخته است.
 ۳) بایسنقر میرزا هنرمند و هنردوست بود و در زمان او هنرمندان قرآن کریم و شاهنامه فردوسی را به خط خوش نگاشتند.
 ۴) پس از مرگ تیمور، شاهرخ با علاقه‌ای که به هنر و فرهنگ اسلامی پیدا کرده بود، از هنرمندان خوش‌نویس، نقاش و شاعر حمایت نمود.

۱۴۰- در همه ابیات ویژگی‌های «فکری» سبک عراقی مشهود است، به جز:

- ۱) می‌صوفی‌افکن کجا می‌فروشند که در تابم از دست زهد ریایی
 ۲) بیا که هاتف میخانه دوش با من گفت که در مقام رضا باش و ز قضا مگریز
 ۳) نعمت عاجل و آجل به تو داد از ملکان زان‌که ضایع نشود هر چه به جای تو کند
 ۴) خبر از عشق نبوده است و نباشد همه عمر هر که او را خبر از شنت و رسوایی هست

۱۴۱- سراینده کدام بیت «غلط» معرفی شده است؟

- ۱) جنگ ننگ است در شریعت من
 ۲) آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی
 ۳) غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم
 ۴) گر این چنین به خاک وطن شب سحر کنم
- ز پی پاس دین و حفظ وطن (ادیب‌الممالک فراهانی)
 دست خود ز جان شستم از برای آزادی (عارف قزوینی)
 خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم (سید اشرف‌الدین گیلانی)
 خاک وطن چو رفت چه خاکی به سر کنم (میرزاده عشقی)

۱۴۲- انتساب کدام آثار به پدیدآورنده آن «غلط» معرفی شده است؟

- ۱) (شمس و طغرا: حسن مقدم) (بره گمشده راعی: امین فقیری)
 ۲) (تنگسیر: صادق چوبک) (شمس‌الدین و قمر: میرزا حسن خان بدیع)
 ۳) (خداوندنامه: صبای کاشانی) (تاریخ تطوّر نظم فارسی: محمدتقی بهار)
 ۴) (تاریخ بیداری ایرانیان: ناظم‌الاسلام کرمانی) (منشآت: قائم‌مقام فراهانی)

۱۴۳- همه موارد، بیانگر ویژگی‌های «سطح ادبی» شعر معاصر است، به جز:

- ۱) انتخاب وزن، متناسب با لحن طبیعی گفتار و زبان شعر است.
 ۲) صور خیال، جدید و نو هستند و تکرار تصاویر شاعران دوره‌های قبل نیستند.
 ۳) سادگی و روانی زبان شعر و جمله‌بندی‌های ساده در شعر معاصر کاملاً چشمگیر است.
 ۴) ابهام در شعر معاصر پسندیده است و معنی‌گریزی از ویژگی‌های شعر این دوره است.

۱۴۴- نویسنده «داستان باستان - جای پای خون - همسایه‌ها - تهران مخوف» به ترتیب، چه کسانی هستند؟

- ۱) میرزا حسن خان بدیع - سید مهدی شجاعی - جمال‌زاده - محمدباقر میرزا خسروی
 ۲) میرزا حسن خان بدیع - سید مهدی شجاعی - احمد محمود - مشفق کاظمی
 ۳) میرزا حبیب خراسانی - علی مؤذنی - جمال‌زاده - محمدباقر میرزا خسروی
 ۴) محمدباقر میرزا خسروی - علی مؤذنی - احمد محمود - مشفق کاظمی

۱۴۵- آرایه‌های مقابل همه ابیات کاملاً درست هستند، به جز:

- (۱) زان پیش که در زلف تو بندیم دل خویش
 - (۲) تا زلف و رخت بردمد از سایه و روشن
 - (۳) دور از لب شیرین تو چون شمع سیه‌روز
 - (۴) با گریه خونین من و خنده مهتاب
- ما رشته مهر از همه بگسیخته بودیم (مجاز، تضاد)
از شاخه سرو چمن آویخته بودیم (لَف و نشر، مجاز)
خوش آتش و آبی به هم آمیخته بودیم (استعاره، ایهام)
آب رخی از شبنم و گل ریخته بودیم (استعاره مصرحه، استعاره مکنیه)

۱۴۶- نوع استعاره در همه ابیات با شعر زیر یکسان است، به جز:

«می تراود مهتاب، می درخشد شب تاب»

نیست یکدم شکند خواب به چشم کس و لیک

غم این خفته چند، خواب در چشم ترم می شکند»

- (۱) کام حرص است که از شهد نگردد شیرین
 - (۲) باغ سلام می کند سرو قیام می کند
 - (۳) از ترشروی گردون گله بی انصافی است
 - (۴) از لعل تو گر یابم انگشتی زنهار
- ورنه قانع ز نی خشک شکر می چیند
سبزه پیاده می رود غنچه سوار می رسد
خنده برق شنیدی به خس و خار چه کرد
صد ملک سلیمانم در زیر نگین باشد

۱۴۷- در کدام بیت، همه آرایه‌های «تشبیه، استعاره، ایهام تناسب و حس آمیزی» یافت می شود؟

- (۱) پای خوابیده به فریاد نگردد بیدار
 - (۲) از صدای سخن عشق ندیدم خوش تر
 - (۳) بر لب کوه جنون خنده شیرین بهار
 - (۴) هر کاو نکاشت مهر و ز خوبی گلی نچید
- بند با عاشق بیدل چه تواند کردن
یادگاری که در این گنبد دوار بماند
نقش زخمی است که از تیشه فرهاد شکفت
در رهگذار باد نگهبان لاله بود

۱۴۸- در ابیات زیر چند وجه شبه مشهود است؟

- (الف) روی چون خورشید بنمای از نقاب
 - (ب) بی آن لب چون شکر تنم را
 - (ج) روح ز تو خوب تر به خواب نبیند
 - (د) درفشان لاله در وی چون چراغی
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
- کآبم از سر همچو نیلوفر گذشت
همچون شکر اندر آب دادی
چشم فلک چون تو آفتاب نبیند
ولیک از دود او بر جاننش داغی

۱۴۹- آرایه‌های روبه روی کدام ابیات درست است؟

- (الف) عمری است که چون جام جگر تشنه عشقم
 - (ب) در بزم ز رخسار دو صد شمع برافروز
 - (ج) عشق را در پرده ناموس دیدن مشکل است
 - (د) شکوه تاج سلطانی که بیم جان در او درج است
- (۱) الف - ب (۲) ج - د (۳) ب - ج (۴) الف - د
- و ایام به من جرعه جامت نرسانید (مجاز، تشخیص)
وز لعل شکر بار می و نقل فروریز (لَف و نشر، موازنه)
شمع را در جامه فانوس دیدن مشکل است (موازنه، تشخیص)
کلاهی دلکش است اما به ترک سر نمی ارزد (جناس، کنایه)

۱۵۰- در تمام ابیات همه ارکان تشبیه وجود دارد، به جز:

- (۱) در غمش چون دانه نار است آب چشم من
 - (۲) مرغان چمن باز چو من عاشق و مستند
 - (۳) خورشید را به روی تو تشبیه چون کنم
 - (۴) پروای سرد و گرم خزان و بهار نیست
- وز لبش کام روانم ناردانی بیش نیست
کان نرگس مست و گل خندان من این جاست
کاو همچو بندگان بدهد بوسه بر جناب
آن را که همچو سرو و صنوبر قبا یکی است

۱۵۱- آرایه‌های (کنایه - جناس - ایهام تناسب - استعاره - لَف و نشر) به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) بر آن سرم که جفای تو را به جان بخرم
 - (ب) من مات صورت تو که در کارگاه حسن
 - (ج) مژه و ابروی او دیدم و با دل گفتم
 - (د) کس مبادا به سیه‌روزی ما در ره عشق
 - (ه) بی زلف سرکشش سر سودایی از ملال
- (۱) الف - د - ج - ه - ب (۲) د - الف - ب - ه - ج (۳) د - ه - ج - الف - ب (۴) ه - د - ب - الف - ج
- در این معامله گر عمر من وفا بکند
خورشید را گدا و تو را شاه می کشند
که به جان از پی آن تیر و کمان باید رفت
که فلک تیره شد از تیرگی کوکب ما
همچون بنفشه بر سر زانو نهاده ایم

۱۵۲- کدام ابیات «فاقد» ردیف است؟

- (الف) من قصه خویشتن بدو چون گویم
(ب) تنگ شد از غم دل، جای به من
(ج) مشو تا توانی ز رحمت بری
(د) گدایی که بر خاطرش بند نیست
(ه) خوش آن که نگاهش به سر و پای تو باشد
- (۱) ب - ج - د
(۲) ب - د - ه
(۳) الف - ج - د
(۴) الف - ج - ه

۱۵۳- کدام بیت، براساس قاعده و تبصره «۱» قافیه سروده شده است؟

- (۱) رفتی و نام تو ز زبانم نمی‌رود
(۲) از پسته تنگ خود آن یار شکربوسه
(۳) زهی خورشید را داده رخ تو حسن و زیبایی
(۴) میر من خوش می‌روی کاندلر سر و پا میرمت

۱۵۴- وزن مصراع زیر با کدام مصراع، یکسان است؟

- «گر خون من ز شیشه بریزد به جام او»
(۱) کار فروبسته‌ام هیچ گشایش ندید
(۲) هیچ مرغ دلی از حلقه زلف تو نجست
(۳) ز شرم عارض او لاله بست بر رخ ماه
(۴) آگاهی‌اش ز راحت عشاق خسته نیست

۱۵۵- در همه ابیات هر دو اختیار «وزنی و رباعی» وجود دارد، به جز:

- (۱) گره به باد مزن گرچه بر مراد رود
(۲) حافظ ار آب حیات ازلی می‌خواهی
(۳) مستم کن آن‌چنان که ندانم ز بی‌خودی
(۴) زنه‌ار از آن عبارت شیرین دل‌فریب

۱۵۶- بیت زیر فاقد کدام «اختیار شاعری» است؟

- «هر که در سایه تو باشد نیست
ایصال»
(۱) ابدال
(۲) روز او را به آفتاب نیاز
(۳) بلندبودن هجای پایان مصراع
(۴) بلند تلقظ کردن مصوت کوتاه

۱۵۷- کدام بیت را «نمی‌توان» به دو صورت تقسیم‌بندی هجایی کرد؟

- (۱) سپهر با همه بی‌مه‌ری‌اش به مهر آمد
(۲) گنجینه مهر او در سینه نمی‌گنجد
(۳) ای خواجه برو بنده آن زهره‌جبین باش
(۴) شاخ گلی که آبش از جوی دیده دادم

۱۵۸- کدام بیت «فاقد» وزن دوری (همسان دولختی) است؟

- (۱) تا تو به گلشن آمدی با همه در کشاکش
(۲) در وادی محبت دانی چه کار کردم
(۳) تا خیل غمت خیمه زد اندر دل تنگم
(۴) ای کعبه مقصودم وی قبله آمالم

۱۵۹- وزن کدام مصراع در مقابل آن «غلط» آمده است؟

- (۱) راز همه کرد افشا ننموده رخ زیبا (مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)
(۲) نشستم از سر زلفش ولی به روز سیاهی (مفاعیل فعلاتن مفاعیل فعلاتن)
(۳) امشب ای زلف سیه سخت پریشان شده‌ای (فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعولن)
(۴) دوش ز دست رقیب ساغر می‌خورده‌ای (مفعولن فاعلن مفتعلن فاعلن)

۱۶۰- با توجه به عروض و قافیه کدام گزینه، در مورد رباعی زیر «غلط» ذکر شده است؟

- «بازار قبول گل چو شد خوش خوش تیز
گل گفت که آب قدمش خیره مریز
(۱) ابیات را می‌توان به دو صورت دسته‌بندی هجایی کرد.
(۲) در بیت اول از اختیار شاعری ابدال استفاده شده است.
(۳) در بیت دوم شاعر دو بار مصوّت کوتاه را بلند تلفظ کرده است.
(۴) قافیۀ رباعی براساس قاعدهٔ «۲» آمده است و حرف روی «ز» است.

۱۶۱- مفهوم کدام بیت با بیت زیر، یکسان است؟

- «این‌که گاهی می‌زدم بر آب و آتش خویش را
(۱) کاش چون شمع همه سر شود اعضای کلیم
(۲) وصل جانان قسمت اهل هوس شد ای دریغ
(۳) تا گشودم دیدهٔ روشن در این ظلمت‌سرا
(۴) قسمت ما چون کمان از سهم خود خمیازه‌ای است

۱۶۲- مفهوم قطعهٔ زیر از کدام بیت دریافت می‌شود؟

- «چو دخلت نیست خرج آهسته‌تر کن
اگر باران به کوهستان نبارد
(۱) فروزد شمع اقبال به نور خویشتن آری
(۲) ابلهی کاو روز روشن شمع کافوری نهد
(۳) کرد خرج آب و گل کوتاه‌بینی‌ها مرا
(۴) قطرهٔ آبی که دارد در نظر گوهرشدن

۱۶۳- مفهوم همهٔ ابیات یکسان است، به جز:

- (۱) گر تمنای تو از خاطر ناشاد رود
(۲) این نغمهٔ محبت بعد از من و تو ماند
(۳) از صدای سخن عشق ندیدم خوشتر
(۴) عالم از شور و شر عشق خبر هیچ نداشت

۱۶۴- کدام ابیات دربردارندهٔ مفهوم «انتظار» است؟

- (الف) ما به غم خو کرده‌ایم ای دوست ما را غم فرست
(ب) ای صبح شب‌نشینان جانم به طاقت آمد
(ج) یک عمر دور و تنها، تنها به جرم این‌که
(د) شب چو دربستم و مست از می نابش کردم
(ه) همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی
(۱) الف - ج (۲) الف - ه (۳) ب - د (۴) ب - ه

۱۶۵- مفهوم «بی‌توجهی معشوق، انابت و تضرّع، طلب جلوه‌گری، وفاداری» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) در بزم ز رخسار دو صد شمع برافروز
(ب) تا گنج غمت در دل ویرانه مقیم است
(ج) پیش کمان ابرویش لابه همی‌کنم ولی
(د) اشک سحر زداید از لوح دل سیاهی
(۱) ج - د - الف - ب (۲) ج - د - ب - الف (۳) ب - الف - د - ج (۴) د - ج - الف - ب

۳. ایهام:

دوری از لب شیرین تو { از لب شیرین تو دور باشد (دعایی)
در دوری و فراق لب شیرین تو

استعاره: آتش استعاره از آه سوزناک

البته این تست، تست چندان باکیفیتی نیست، کمالین که مجاز دانستن زلف در بیت ۱ خیلی منطقی به نظر نمی‌رسد اما به هر حال باید یک گزینه را انتخاب کرد و ۴ قطعاً استعاره مصرّحه ندارد.

۱۴۶- گزینه ۴ استعاره موجود در این شعر نیما، استعاره مکنّیه است: می‌تراود مهتاب ← مهتاب مانند مایعی است که می‌تراود و خواب می‌شکند ← خواب مانند جسم جامد و ظریفی است که می‌شکند. اما در بیت ۴ استعاره از نوع مصرّحه است. لعل: استعاره مصرّحه از لب بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) کام حرص ← تشخیص و استعاره مکنّیه

۲) هر نیم‌مصراع، یک استعاره مکنّیه است.

۳) ترشویی گردون و خنده برق (رعدوبرق) ← استعاره مکنّیه

۱۴۷- گزینه ۳ تشبیه: کل مصراع اول به نقش زخم تشبیه شده است. کوه جنون را هم می‌توان اضافه تشبیهی دانست.

استعاره: خنده بهار تشخیص و استعاره

ایهام تناسب: شیرین در این بیت به معنای همان مزه شیرین و دلنشین است، اما در معنای دیگرش (نام معشوق) با تیشه و کوه و فرهاد تناسب دارد. حس‌آمیزی: خنده شیرین

۱۴۸- گزینه ۳ در ۳ مصراع زیر، وجه‌شبه در تشبیه ذکر شده است.

(الف): مانند نیلوفر، آب از سرم گذشت.

(ب): من را، مانند شکر، به آب دادی (شکر وقتی به آب داده می‌شود، به مرور حل می‌شود و ناپدید می‌شود، مثل جسم عاشق که در دوری معشوق لاغر و ضعیف می‌شود) البته مشهود بودن وجه‌شبه در مورد (ب) کمی محل بحث است.

(د): لاله در او، چون چراغی در فشان (درخشان) بود

۱۴۹- گزینه ۴ (الف): تشخیص: جام که جگر تشنه است و ایام که جرعه به شاعر نرساند. مجاز: جام در مصراع دوم مجاز از شراب داخل جام (د): جناس: در و درج، در و سر. کنایه: بیم جان در او درج است کنایه از این که خطر مرگ دارد و ترک سر کنایه از خود را در معرض مرگ قرار دادن است.

سایر موارد:

(ب): نه لَف و نشر دارد نه موازنه. اگر ابتدا رخسار و لعل نزدیک هم می‌آمدند و سپس شمع و می و نقل، لَف و نشر داشتیم ولی در حالت فعلی نه.

(ج): موازنه مشخص است اما تشخیص نداریم. گول ترکیب جامه فانوس را نخورید، در مصرع دوم فانوس مانند جامه‌ای است که شمع را می‌پوشاند.

زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)

۱۳۶- گزینه ۱ «الف» و «ب» ویژگی فکری، «ج» و «د» ویژگی ادبی سبک خراسانی هستند.

۱۳۷- گزینه ۴

۱۳۸- گزینه ۱ «مکاتیب» از مولوی است، «صد پند» از عبید زاکانی، «نفحات الانس» از جامی و «عشاق‌نامه» از فخرالدین عراقی. فقط در ۱ آثاری با همین ترتیب پدیدآورندگان وجود دارد.

توجه

فقط با بررسی «عشاق‌نامه» می‌توانستید تست را حل کنید. چون از فخرالدین عراقی فقط دو اثر در کتاب شما معرفی شده، «عشاق‌نامه» و «لمعات».

۱۳۹- گزینه ۲ جامی در نفحات الانس تحت تأثیر تذکرة الاولیای عطار بود نه تحفة الاحرار که یکی از آثار خود اوست و در این گزینه به اشتباه به نظامی نسبت داده شده است.

۱۴۰- گزینه ۳ این بیت دارای مدح است و لذا در حوزه ویژگی‌های فکری سبک خراسانی است. شاعر به ممدوح خویش می‌گوید [خداوند] از بین پادشاهان، نعمت‌های عاجل (زود و در دسترس) و آجل (دیر و دور، با تأخیر رسنده) را به تو داده، چراکه هر کاری در حق تو انجام دهد تلف نمی‌شود او تو از آن به بهترین شکل بهره می‌بری. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) پرهیز از زهد ریایی

۲) اعتقاد به قضا و قدر و رضایت‌داشتن به آن

۴) این که عاشق از رسوایی نمی‌ترسد و به نوعی برتری عشق بر عقل را نشان می‌دهد، چون عقل، انسان را از کاری که موجب رسوایی شود باز می‌دارد اما شاعر عشق را ترجیح می‌دهد.

۱۴۱- گزینه ۲ این بیت از «فرخی یزدی» است.

۱۴۲- گزینه ۱ «بره گمشده راعی» اثر هوشنگ گلشیری است و «شمس و طغرا» نوشته محمدباقر میرزا خسروی.

۱۴۳- گزینه ۲ این ویژگی، جزء ویژگی‌های «زبانی» شعر معاصر است نه ادبی.

۱۴۴- گزینه ۲

۱۴۵- گزینه ۴

۴) خنده مهتاب استعاره مکنّیه است اما استعاره مصرّحه نداریم. ۱) مجاز: زلف می‌تواند مجاز از تمام وجود معشوق باشد. تضاد:

بستن و گسیختن

۲) لَف و نشر: تا زلف و رخت بردم از سایه و روشن

زلف: لَف ۱، رخ: لَف ۲، سایه: نشر ۱، روشن: نشر ۲

مجاز: چمن مجاز باغ

۱۵۰- گزینه ۱ وجه شبه ندارد. آب چشم من (مشبه)، چون (ادات)، دانه انار (مشبهه)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ مرغان چمن (مشبه)، چو (ادات)، من (مشبهه)، عاشق و مست (وجه شبه)

۳ خورشید (مشبه)، بندگان (مشبهه)، همچو (ادات)، بوسه بر جناب دادن (وجه شبه)

۴ آن (مشبه)، سرو صنوبر (مشبهه)، همچو (ادات)، یکی بودن قبا (وجه شبه)

۱۵۱- گزینه ۲ از لَف و نشر آغاز و گزینه‌ها را رد می‌کنیم. در بیت «ب» لَف و نشر نداریم ولی در بیت «ج» مژه (لَف ۱)، ابرو (لَف ۲)، تیر (نشر ۱)، کمان (نشر ۲)، پس گزینه‌های ۱ و ۳ حذف می‌شوند.

سپس به سراغ جناس می‌رویم. در بیت «الف» جفا و وفا جناس دارند، اما در بیت «د» جناس نداریم. پس ۴ هم حذف می‌شود.

بررسی باقی آرایه‌های ۲:

(د): کنایه: سیه‌روزی کنایه از بدبختی. تیرگی کوکب کنایه از بداقبالی

(ب): ایهام تناسب: مات } خیره: معنی قابل قبول

اصطلاح شطرنج: معنی غیر قابل قبول که با لغت شاه (از مهره‌های شطرنج) مطابقت دارد.

(ه): استعاره: سرکش بودن زلف و سر و زانو داشتن بنفشه تشخیص و استعاره است.

۱۵۲- گزینه ۲ در بیت «ب»، «به من» ردیف است. در بیت «د» «نیست» و در بیت «ه»، «تو باشد»

بررسی سایر ابیات:

(الف): «چون گویم» در مصراع اول به معنی «چگونه بگویم» است و در مصراع دوم به معنی «مانند گوی هستم». پس ردیف نداریم.

(ج): بری در مصراع اول به معنی «دور» است و در مصراع دوم به معنی «ببری».

۱۵۳- گزینه ۲ قافیه‌های این بیت «زیبایی» و «بگشایی» هستند، حروف قافیه «ا» + صامت میانجی + ی. پس طبق قاعده «ا» و با تبصره حروف الحاقی ساخته شده‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ زبان و جان ← «ان» قاعده ۲

۲ شکر و هر ← «ر» ← قاعده ۲

۴ پا و رعنا ← «ا» قاعده ۱ ولی تبصره و حروف الحاقی ندارد.

۱۵۴- گزینه ۴ وزن مصراع بیت و ۴ مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

۲ فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

۳ مفاعلن فاعلاتن مفاعلن فاعلن

۱۵۵- گزینه ۱ در این بیت اختیار زبانی وجود ندارد و اختیار وزنی بلند بودن هجای پایانی مصراع دوم است. بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ «ت» در «حیات» و «ر» در «در» بایستی بلند تلفظ شود (اختیار زبانی) و بلند تلفظ شدن هجای پایانی مصراع دوم (اختیار وزنی)

۳ «کن آن چنان» در این بیت «گنان چنان» خوانده می‌شود و لذا حذف همزه داریم. (زبانی) رفت در انتهای مصراع دوم نیز کشیده است، اما بلند در نظر گرفته می‌شود (وزنی).

۴ «از آن» در مصراع اول «ازان» تلفظ می‌شود و لذا حذف همزه داریم. ضمن این که «ی» در «پسته تو» بلند تلفظ می‌شود (اختیار زبانی). هم‌چنین هجای پایانی در هر دو مصراع کشیده است ولی بلند تلفظ می‌شود (اختیار وزنی).

۱۵۶- گزینه ۲

بلند بودن هجای پایان مصراع	بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه	ابداً	فعلاتن	مفاعلن	فعلن
هر ک در سا ی ی ت با	ی ی ت با	شد	ی ی ت با	ی ی ت با	نیست
— — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —
رو ز او را ب آ ف تا	ب آ ف تا	ب	ب آ ف تا	ب آ ف تا	یاز
— — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —

۱۵۷- گزینه ۱ وزن این بیت «مفاعلن فاعلاتن مفاعلن فاعلن» است و به شکل دیگری تقسیم‌بندی نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن یا مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل

۳ مفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن یا مستفعل مستفعل مستفعل مُستف

۴ مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن یا مستفعلن فاعولن مستفعلن فاعولن

۱۵۸- گزینه ۲ «مفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن» وزن این بیت، دوری نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن

۲ مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن

۴ مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

۱۵۹- گزینه ۱ وزن درست بیت: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

۱۶۰- گزینه ۳ فقط یک بار، در هجای «ب» از کلمه «آب»، مصوت کوتاه بلند تلفظ شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ مفعول مفاعیل مفاعیل فاعل یا مستفعل مستفعل مستفعل فاعل

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ غنا و بی‌نیازی ممدوح یا معشوق
 ۳ لزوم خودسازی و بلندنظری، پیش از توجه به ظواهر و امکانات مادی
 ۴ لزوم فروتنی یا سختی کشیدن برای رسیدن به هدف بزرگ

۱۶۳- **گزینه ۲** در سه بیت نخست، صحبت از جاودانگی عشق است، اما در بیت چهارم به وصف معشوق و آغاز ماجرای عشق (یا به تعبیری ماجرای خلقت) اشاره دارد.

۱۶۴- **گزینه ۲** معنای سایر ابیات:
 (الف): دوست داشتن و خوگرفتن با غم معشوق
 (ج): هجران و دوربودن از معشوق به خاطر اختلاف نگاه عاشق و معشوق به عشق
 (د): فرصت کنار معشوق بودن را غنیمت دانستن و آن را با هیچ چیز دیگری عوض نکردن

۱۶۵- **گزینه ۱** از رد گزینه کمک بگیرید. بی‌توجهی معشوق فقط در «ج» وجود دارد ← ۳ و ۴ حذف
 طلب جلوه‌گری هم در «الف» وجود دارد و نه در «ب» ← ۲ هم حذف
 با توجه به این که انابت و تضرع از بیت «د» و وفاداری هم از بیت «ب» فهمیده می‌شود، پاسخ ۱ است.

۲ نشانه‌های هجایی هر مصراع این‌گونه باید باشد:

« _ U U _ _ U U _ _ U U _ _ »

مصراع اول: _ _ _ _ U _ U _ U U _ _

مصراع دوم: _ _ _ _ U _ U _ U U _ _

وزن عروضی: _ U U _ _ U U _ _ U U _ _

در هر دو مصراع بیت اول ابدال وجود دارد.

۴ کلمات قافیه «گریز و مریز» ← «ریز» قاعده ۲

۱۶۱- **گزینه ۲** در هر دوی این ابیات، از خودگذشتگی شاعر و

این که هر کاری می‌کند برای دیگران است مشهود است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ جان‌فشانی عاشق در راه معشوق
 ۲ کسانی به معشوق می‌رسند که قدر او را نمی‌دانند و صرفاً به دنبال هوس‌رانی هستند.
 ۳ غم شاعر از نامطلوب بودن اوضاع دنیا

۱۶۲- **گزینه ۲** مفهوم ابیات صورت سؤال و بیت ۲ این است که انسان بایستی درست و با آینده‌نگری از امکانات موجود خود استفاده کند وگرنه روزی این امکانات تمام خواهند شد و آن‌جا دیگر راه نجاتی برای فرد نیست.

۱۴۰۰

دفترچه شماره ۲
آزمون اختصاصی

خارج از کشور

ویژه نظام آموزشی ۳-۲-۶

آزمون سراسری ورودی دانشگاه های کشور - ۱۴۰۰

گروه آزمایشی علوم انسانی

آزمون اختصاصی (سراسری انسانی ۱۴۰۰ داخل کشور- سازگار شده با نظام جدید)

شماره داوطلبی:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخگویی: ۱۶۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۸۰

عنوان مواد امتحانی آزمون. تعداد. شماره سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۵	تاریخ	۱۵	۱۸۶	۲۰۰	۲۵ دقیقه
۶	جغرافیا	۱۵	۲۰۱	۲۱۵	
۷	علوم اجتماعی	۲۰	۲۱۶	۲۳۵	۱۵ دقیقه
۸	فلسفه و منطق	۲۵	۲۳۶	۲۶۰	۲۵ دقیقه
۹	روان شناسی	۲۰	۲۶۱	۲۸۰	۱۵ دقیقه

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	ریاضی	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵ دقیقه
۲	اقتصاد	۱۵	۱۲۱	۱۳۵	۱۰ دقیقه
۳	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	۱۳۶	۱۶۵	۳۰ دقیقه
۴	زبان عربی	۲۰	۱۶۶	۱۸۵	۲۰ دقیقه

زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)

۱۳۶- ویژگی‌های زبانی «سبک خراسانی» در کدام مصراع‌ها مشهود است؟

- (الف) به رنج اندر است ای خردمند گنج
(ب) یک است ابلهان را شتاب و شکیب
(ج) چه پرسی کزین پس نبینی تو کام
(د) به فتراک بربست پیچان کمند
(ه) کمان را بمالید رستم به چنگ

(۱) الف - ب - د (۲) الف - ج - د (۳) ب - ج - د (۴) ب - ج - ه

۱۳۷- در کدام عبارات، ویژگی‌های زبان پهلوی آمده است؟

- (الف) در زمان اشکانیان و در شمال و شمال شرقی ایران رواج داشته است.
(ب) اغلب آثار ادبی پهلوی شفاهی بوده و به کتابت در نیامده است.
(ج) از این زبان ترجمه عربی و فارسی کلیله و دمنه و هزار و یک شب موجود است.
(د) در اصل «درخت آسوریک» و «یادگار زریران» به این زبان است.
(ه) زبان رسمی دوران ساسانی و متعلق به ناحیه پارس است.

(۱) الف - ب - ج (۲) الف - د - ه (۳) ب - ج - د (۴) ب - ج - ه

۱۳۸- پدیدآورندگان «خسی در میقات - راه‌آب‌نامه - زمستان - شهری چون بهشت» به ترتیب، دارای آثاری مانند نیز هستند.

- (۱) سه‌تار - یکی بود یکی نبود - همسایه‌ها - سووشون
(۲) دید و بازدید - دهکده پرمال - آخر شاهنامه - تنگسیر
(۳) مدیر مدرسه - تلخ و شیرین - از این اوستا - آتش خاموش
(۴) ارزیابی شتابزده - شوهر آهوخانم - چشم‌هایش - سگ ولگرد
۱۳۹- همه عبارات از لحاظ تاریخ ادبیات درست است، به جز:

- (۱) شاعران عصر صفوی موضوعات کهن را با مضامین تازه و زبان جدید همراه کردند.
(۲) در قرن نهم و دهم لغات مربوط به مذاهب و آداب و رسوم هندوان به حوزه شعر و ادب راه یافت.
(۳) در قرن هفتم و هشتم برخی نویسندگان کتاب‌های مشکل را به زبان ساده بازنویسی می‌کردند.
(۴) در آمیختگی نظم و نثر، کاربرد وجه وصفی و فراوانی لغات مغولی از ویژگی‌های نثر سبک هندی است.

۱۴۰- نثر هر یک از آثار زیر، به ترتیب، چگونه است؟

«شرفنامه بدلیسی، محبوب‌القلوب، احسن‌التواریخ، داراشکوه»

- (۱) مصنوع، ساده، بینابین، ساده (۲) ساده، بینابین، مصنوع، ساده
(۳) ساده، بینابین، ساده، مصنوع (۴) ساده، مصنوع، بینابین، ساده

۱۴۱- چند اثر درست معرفی شده است؟

(زیارت: جلال آل احمد) (شهری چون بهشت: سیمین دانشور) (راه‌آب‌نامه: علی اکبر دهخدا) (دهکده پرمال: احمد محمود) (بره گمشده راعی: هوشنگ گلشیری) (جعفرخان از فرنگ برگشته: مشفق کاظمی) (دید و بازدید: علی محمد افغانی) (تهران مخوف: مشفق کاظمی)

(۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

۱۴۲- کدام نویسندگان «همگی» در داستان‌نویسی «سبک تلفیقی» را برگزیدند؟

- (۱) محمود اعتمادزاده، صادق چوبک، احمد محمود (۲) جلال آل احمد، علی محمد افغانی، امین فقیری
(۳) غلامحسین ساعدی، جمال میرصادقی، تقی مدرسی (۴) سیمین دانشور، بزرگ علوی، هوشنگ گلشیری

۱۴۳- در کدام بیت، ویژگی «ادبی سبک هندی» به چشم نمی‌خورد؟

- (۱) دوری از ما مکن ای چشم بد از روی تو دور
(۲) در سر مرده‌دلان شور ندیده است کسی
(۳) دامن شادی چو غم آسان نمی‌آید به دست
(۴) سختی رسد از چرخ به نازک‌سخنان بیش
زان که جانی تو و از جان نتوان بود صبور
نفس گرم ز کافور ندیده است کسی
پسته را خون می‌شود دل تا لبی خندان کند
با سنگ سروکار بود شیشه‌گری را

۱۴۴- کدام یک، از ویژگی‌های داستان‌نویسی دوره انقلاب اسلامی نیست؟

- (۱) اندیشه حاکم بر داستان‌های دهه اول انقلاب اسلامی سیاسی و اجتماعی بودن است.
- (۲) گرایش به خاطره، قطعه ادبی، سفرنامه و شرح حال رایج شد.
- (۳) زبان داستان‌ها به ویژه در زمان جنگ بیشتر ادبی است.
- (۴) تفکر اومانیستی در برخی آثار این دوره کمرنگ است.

۱۴۵- در همه ابیات، آرایه مجاز به چشم می‌خورد، به جز:

- (۱) می‌رود صبح و اشارت می‌کند کاین گلستان خنده‌واری بیش نیست
- (۲) هزار نکته باریک‌تر ز مو این جاست نه هر که سر بتراشد قلندری داند
- (۳) من و تو غافلیم و ماه و خورشید بر این گردون گردان نیست غافل
- (۴) از تلاوت بر تو حق دارد کتاب تو از او کامی که می‌خواهی بیاب

۱۴۶- آرایه‌های «جناس، استعاره، موازنه و اغراق» همگی در کدام بیت آمده است؟

- (۱) بگفت از سور کم‌تر گوی با مور که موران را قناعت خوش‌تر از سور
- (۲) بهاری کز دور خسارش همی شمس و قمر خیزد نگاری کز دو یاقوتش همی شهد و شکر ریزد
- (۳) پرواز به آن‌جا که نشاط است و امید است پرواز به آن‌جا که سرود است و سرور است
- (۴) آمد نفس صبح و سلامت نرسانید بوی تو نیاورد و پیامت نرسانید

۱۴۷- آرایه‌های بیت زیر، کدام است؟

- (۱) «مهی که راز من از پرده آشکارا کرد هنوز صورت او زیر پرده پنهان است»
- (۲) استعاره - ایهام - کنایه - تضاد
- (۳) کنایه - ایهام تناسب - تکرار - متناقض‌نما
- (۴) تضاد - استعاره - کنایه - واج‌آرایی
- (۵) جناس همسان - استعاره - پارادوکس - مجاز

۱۴۸- در همه ابیات همه ارکان تشبیه یافت می‌شود، به جز:

- (۱) گویی شب هجر تو چو بخت سیه من از تار سر زلف تو آموخته تاری
- (۲) من از لب میگون تو مستی طلبیدم شد حاصلم از چشم خمار تو خماری
- (۳) رقص آیدم از ساز تو چون زهره چنگی ای لعبت تنبوری و ای آفت تاری
- (۴) پیش رخ روشن‌تر از آینه‌ات ای ماه خورشید کشد آرزوی آینه‌داری

۱۴۹- در کدام بیت، آرایه‌های ایهام و استعاره «هر دو» یافت می‌شود؟

- (۱) آفتابی کز شفق، رخسار، در خون شسته است داغ ناخن خورده‌ای از لاله‌زار حسن اوست
- (۲) زهره‌سازی خوش‌نمی‌سازد مگر عودش بسوخت کس ندارد ذوق مستی می‌گساران را چه شد
- (۳) در بزم دور یک دو قدح درکش و برو یعنی طمع مدار وصال دوام را
- (۴) فرش طرب بگستر چون باد نوبهاری فراش بوستان گشت نقاش گلستان شد

۱۵۰- آرایه‌های مقابل همه ابیات درست است، به جز:

- (۱) ز آشفته‌گی به حلقه جمعی رسیده‌ام کز حلقه‌های زلف تو تابمی‌نداشتند (ایهام، پارادوکس)
- (۲) به عشق زلف و رخت فارغم ز دیر و حرم که این معامله بیرون ز کفر و ایمان است (استعاره، لف و نشر)
- (۳) به یاد کاکل پرتاب و زلف پُرچینش دل من است که هم جمع و هم پریشان است (کنایه، پارادوکس)
- (۴) چراغ چشم من آن روی مجلس‌افروز است طناب عمر من آن موی عنبرافشان است (جناس، تشبیه)

۱۵۱- آرایه‌های «استعاره، ایهام، تناسب و لف و نشر» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) چو دژه گرچه حقیرم ببین به دولت عشق که در هوای رخت چون به مهر پیوستم
- (ب) تیر و کمان عشق را هر که ندیده، گو ببین پشت خمیده مرا قد کشیده تو را
- (ج) گر چو شمعش پیش میرم بر غم خندان شود ور برنجم خاطر نازک برنجانند ز من
- (د) آخر چه شد ای برگ گل تازه که دیدار از بلبل بی‌برگ و نوا بازگرفتی

۱۵۲- قاعده قافیه در مقابل کدام بیت، «غلط» آمده است؟

- (۱) ای برادر بشنوی رمزی ز شعر و شاعری
(۲) چون من به ره سخن فراز آیم
(۳) اگر محوّل حال جهانیان نه قضاست
(۴) در پای تو تا زلف چلیپای تو افتاد
- تا ز ما مشتگی گدا کس را به مردم نشمیری (قاعده ۲)
خواهم که قصیده‌ای بیارایم (قاعده ۲)
چرا مجاری احوال برخلاف رضاست (قاعده ۱)
بس دل که از این سلسله در پای تو افتاد (قاعده ۱)

۱۵۳- توضیح روبه‌روی کدام بیت، در مورد قافیه درست است؟

- (۱) سپه را تو باش این زمان پیشرو
(۲) ناقه جسم دلی را بنده باش
(۳) دوش از در میخانه کشیدند به دوشم
(۴) خدایا مقصر به کار آمدم
- تویی کینه‌خواه جهاندار نو (قاعده ۱)
تا شوی با روح صالح خواجه‌تاش (ذوقافیتین)
تا روز جزا مست ز کیفیت دوشم (ش: حرف روی)
تهی‌دست و امیدوار آمدم (یم: حروف الحاقی)

۱۵۴- وزن کدام مصراع، در مقابل آن «غلط» آمده است؟

- (۱) چین زلف مشکین را بر رخ نگارم بین (مستفعل فاعلات فعلن)
(۲) ای دل چو خطش سر زد پیوند از او مگسل (مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)
(۳) برخاست ز هر گوشه بلایی به کمینم (مفعول مفاعیلن مفاعیلن فعلون)
(۴) مژگان مردم‌افکن چشمان کافرش بین (مستفعلن فعلون مستفعلن فعلون)

۱۵۵- در کدام بیت «بلند تلفظ کردن مصوّت کوتاه، کوتاه تلفظ کردن مصوّت بلند و ابدال» همگی یافت می‌شود؟

- (۱) قوّت بازوی پرهیز به خوبان مفروش
(۲) رقص بر شعر تر و ناله نی خوش باشد
(۳) حافظ ابنای زمان را غم مسکینان نیست
(۴) خوش گرفتند حریفان سر زلف ساقی
- که در این خیل حصاری به سواری گیرند
خاصه رقصی که در آن دست نگاری گیرند
زین میان گر بتوان به که کناری گیرند
گر فلکشان بگذارد که قراری گیرند

۱۵۶- در بیت زیر همه اختیارات شاعری یافت می‌شود، به جز:

- «چون گل و می دمی از پرده برون آی و درآ»
(۱) قلب (۲) ابدال (۳) تغییر کمیت مصوّت‌ها (۴) آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن
- که دگرباره ملاقات نه پیدا باشد

۱۵۷- وزن کدام مصراع با مصراع زیر، یکسان است؟

«خیال سروقدانت به پیشواز آید»

- (۱) گوشم همه بر قول نی و نغمه چنگ است
(۲) بگشای روی زیبا ز گناه آن میندیش
(۳) جریده رو که گذرگاه عافیت تنگ است
(۴) به دامان فلک جایی سزای چون تو گوهر نیست

۱۵۸- وزن کدام بیت «دوری» است؟

- (۱) باز آی و بر چشم نشین ای دلستان نازنین
(۲) نعیم هر دو جهان پیش عاشقان بجوی
(۳) زاهد از ما به سلامت بگذر کاین می لعل
(۴) به شوق چشمه نوشت چه قطره‌ها که فشاندم
- کآشوب و فریاد از زمین بر آسمانم می‌رود
که این متاع قلیل است و آن عطای کثیر
دل و دین می‌برد از دست بدان‌سان که می‌رس
ز لعل باده‌فروشت چه عشوه‌ها که خریدم

۱۵۹- کدام بیت را نمی‌توان به دو شکل، دسته‌بندی هجایی کرد؟

- (۱) رقصیدن سرو و حالت گل
(۲) این مطرب از کجاست که ساز عراق ساخت
(۳) آخربه چه گویم هست از خود خبرم چون نیست
(۴) آن که غم جهان خورد کی خورد از حیات بر
- بی‌صوت هزار خوش نباشد
و آهنگ بازگشت به راه حجاز کرد
وز بهر چه گویم نیست با وی نظرم چون هست
پس تو غم جهان مخور تا ز حیات برخوردار

۱۶۰- با توجه به بیت زیر، از دیدگاه «عروض و قافیه» کدام مورد «نادرست» است؟

- «ای ظلمت شب پرده خورشید جمالت»
(۱) وزن بیت «مفعول مفاعیل مفاعیل فعلون» است.
(۲) وی کوکبه صبح جلدار جلال است.
(۳) «جمالت و جلال» واژه قافیه و «ت» حرف روی است.
(۴) قافیه بیت براساس قاعده «۲» و تبصره «۱» آمده است.
- در بیت اختیار شاعری «تغییر کمیت مصوّت» وجود دارد.

۱۶۱- مفهوم روبه‌روی کدام بیت، درست آمده است؟

- ۱) ز منجنیق فلک سنگ فتنه می‌بارد
- ۲) نه سبو پیدا در این حالت نه آب
- ۳) بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک
- ۴) یارب این آتش که بر جان من است

۱۶۲- مفهوم همه ابیات یکسان است، به جز:

- ۱) در خرمن صد زاهد عاقل زند آتش
- ۲) مجنون که به دیوانه‌گری شهره شهر است
- ۳) با عقل گشتم هم‌سفر یک کوچه راه از بی‌کسی
- ۴) حریم عشق را در که بسی بالاتر از عقل است

۱۶۳- کدام بیت، مفهومی نظیر بیت زیر در ذهن ایجاد می‌کند؟

- بعد از آن آینه پیش نظر یار بیار»
- ۱) دل بیرداز ز هر نقش که در عالم هست
 - ۲) صبا خاک وجود ما بدان عالی‌جناب انداز
 - ۳) آینه ار نقش تو بنمود راست
 - ۴) عارفان از دیدن حسن مجاز آسوده‌اند
 - ۵) داشت چشم باز عالم را سیه در دیده‌ام

۱۶۴- کدام بیت با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟

- «گر تو گرفتارم کنی من با گرفتاری خوشم»
- ۱) جفا پل بود بر عاشق شکستگی
 - ۲) طرفه می‌دارند یاران صبر من بر داغ و درد
 - ۳) تیر بلای او را جز دل هدف نباشد
 - ۴) گرم باز آمدی محبوب سیم‌اندام سنگین‌دل

۱۶۵- مفهوم کدام بیت، متفاوت با سایر ابیات است؟

- ۱) من اول روز دانستم که با شیرین درافتادم
- ۲) گر عزم جفا داری سر در رخت اندازم
- ۳) مشکل است از درد و داغ عشق دل‌برداشتن
- ۴) به تیغم گر کشد دستش نگیرم

- من ابلهانه گریزم در آگینه‌حصار (جبرگرایی)
- خوش بین و الله اعلم بالصواب (تحیر و سرگشتگی)
- بگفت آن‌گه که باشم خفته در خاک (عدم آسودگی)
- سرد کن زان‌سان که کردی بر خلیل (تمنای عشق)

- این داغ که ما بر دل دیوانه نهادیم
- در دشت جنون هم‌سفر عاقل ما بود
- شد ریشه‌ریشه دامنم از خار استدلال‌ها
- کسی آن آستان بوسد که جان در آستین دارد

- بود کان شاه خوبان را نظر بر منظر اندازیم
- خود شکن آینه‌شکستن خطاست
- تشنه خم کی شود از شیشه و پیمانه سیر
- تا نظر بستم ز دنیا عین بینایی شدم

- ورخوار چون خارم کنی ای گل‌بدان‌خواری خوشم»
- وفا گل بود بر دشمن فشانندی
- داغ و دردی کز تو باشد خوش‌تر است از باغ ورد
- تیغ جفای او را جز جان سپر نباشد
- گل از خارم برآوردی و خار از پای و پای از گل

- که چون فرهاد باید شست دست از جان شیرینم
- ور راه وفا گیری جان در قدمت ریزم
- ورنه می‌دادم به سیلاب فنا این خانه را
- وگر تیرم زند متت پذیرم

اغراق: این که رخسار او چنان نورانی است که با شمس و قمر مقایسه شده است و این که کلام او یا لب او به شیرینی شهد و شکر باشد.

۱۴۷- گزینه ۳ تضاد: آشکارا، پنهان - استعاره: مه استعاره از معشوق است - کنایه: راز از پرده آشکارکردن: فاش کردن راز - واج آرایی: تکرار واج (ر، ز) بیت ایهام، تناقض و جناس همسان ندارد.

۱۴۸- گزینه ۲ بررسی گزینه‌ها:

۱ شب هجر تو (مشبه) - چو (ادات) - بخت سیه من (مشبه‌به) - تاربودن (وجه‌شبهه)
۲ لب (مشبه) - می (مشبه‌به) - گون (ادات) - مستی آوربودن (وجه‌شبهه)
۳ (م) در آیدم (مشبه) - زهره (مشبه‌به) - چون (ادات) - رقص آمدن (وجه‌شبهه)
۴ در این گزینه تشبیه مرجح آمده است و رخ تو از آینه روشن تر است که در واقع در این گزینه هم وجه‌شبهه ذکر شده است، اما ادات تشبیه نیامده است.

۱۴۹- گزینه ۲ زهره: تشخیص و استعاره مکنیه است.

عود } ۱- ساز عود (بربط)
} ۲- چوب خوش‌عطر

۱۵۰- گزینه ۱ پارادوکس وجود ندارد.

سایر گزینه‌ها:

۲ لُق و نشر: زلف و رخ (لُق) دیر و حرم (نشر) کفر و ایمان (نشر) - استعاره: معامله استعاره از عاشقی است که آن را مانند دادوستد و سوداگری می‌داند.
۳ دل جمع‌بودن کنایه از آرامش داشتن - این که دل هم جمع و هم پریشان باشد پارادوکس است.
۴ روی و موی: جناس - تشبیه: آن روی مجلس‌افروز چراغ چشم من است - طناب عمر: اضافه تشبیهی - آن موی عنبرافشان طناب عمر من است.

۱۵۱- گزینه ۲ (د): استعاره: برگ گل استعاره از معشوق و بلبل استعاره از عاشق است.

(ج): ایهام: پیش میرم: ۱- پیشش بمیرم. ۲- پیش مرگش شوم.
(الف): ایهام تناسب: هوا در این بیت به معنی میل و خواست است و در صورت تناسب با مهر (خورشید) معنی آسمان تداعی می‌شود. - مهر در این بیت به معنی خورشید است و در صورت تناسب با کلمه عشق معنی مهر و محبت تداعی می‌شود.
(ب): لُق و نشر: تیر و کمان (لُق ۱ و ۲) پشت خمیده و قد کشیده (نشر ۱ و ۲) مشوش

۱۵۲- گزینه ۲ کلمات قافیه (آیم و بیارایم) حروف الحاقی (یم) حرف اصلی مصوّت بلند (ا) طبق قاعده یک سایر گزینه‌ها:

۱ کلمات قافیه: (شاعری، نشمری) حرف الحاقی (ی) حروف اصلی (ر یا ُ ر) طبق قاعده دو

زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)

۱۳۶- گزینه ۱ (الف): آوردن دو حرف اضافه برای یک متمم (به رنج اندر) و کاربرد (اندر) که مربوط به سبک خراسانی است.
(ب): تفاوت تلفظ (یک) در سبک خراسانی و امروز که به صورت (یک) تلفظ می‌شود.
(د): کاربرد واژه متروک (فتراک) که در دوره خراسانی رواج داشت.

۱۳۷- گزینه ۲ موارد نادرست:

(الف): زبان پارتی در دوره اشکانیان و اوایل دوره ساسانی رایج بود.
(د): درخت آسوریک و یادگار زیربان هر دو اصل پارتی دارند.

۱۳۸- گزینه ۳ خسی در میقات (جلال آل احمد)، راه‌آب‌نامه (جمال‌زاده)، زمستان (اخوان ثالث)، شهری چون بهشت (سیمین دانشور)

۱۳۹- گزینه ۲ مربوط به سبک هندی، یعنی اوایل قرن یازدهم تا اواسط قرن دوازدهم است.

۱۴۰- گزینه ۲ فقط با «محبوب‌القلوب» که نثری مصنوع دارد می‌توان به جواب رسید.

۱۴۱- گزینه ۲ موارد نادرست

راه‌آب‌نامه: جمال‌زاده - دهکده پُرمال: امین فقیری - جعفرخان از فرنگ برگشته: حسن مقدم - دید و بازدید: جلال آل احمد

۱۴۲- گزینه ۲ بقیه نویسندگان که سبک آنان تلفیقی از آنچه خود داشتیم و آنچه از شیوه غربی گرفتیم: (جلال آل احمد - سیمین دانشور - محمود اعتمادزاده)

۱۴۳- گزینه ۱ در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ آرایه اسلوب معادله که یکی از آرایه‌های بارز سبک هندی است، مشهود است.

۱۴۴- گزینه ۲ زبان داستان به ویژه در زمان جنگ بیشتر عامیانه بوده است.

۱۴۵- گزینه ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ سر مجاز از موی سر است.
۳ ماه و خورشید مجاز از کل سیاره‌ها و ستاره‌ها است.
۴ کتاب مجاز از قرآن یا محتویات آن است.

۱۴۶- گزینه ۲ جناس: ریزد و خیزد - استعاره: بهار استعاره از یار است و یاقوت استعاره از لب‌های او و شهد و شکر استعاره از سخنان شیرین اوست.

موازنه: بهاری	کز	دو	رخسارش	همی	شمس و	قمر	خیزد
	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
نگاری	کز	دو	یاقوتش	همی	شهد و	شکر	ریزد

کلمات مصرع اول با قرینه‌های خود در مصرع دوم از ترکیب سجع متوازی و متوازن درست شده است.

۳- کلمات قافیه (قضا، رضا) حرف اصلی مصوّت بلند (ا) طبق قاعده یک

۴- کلمات قافیه (چلیپای و پای) حرف الحاقی (ی) حرف اصلی (ا) طبق قاعده یک

۱۵۳- گزینه ۳ کلمات قافیه (دوشم، دوشم) جناس تام است و (ـم) حروف الحاقی است و (وش) حروف اصلی است و حرف (ش) آخرین حرف اصلی قافیه است که به آن (روی) می‌گویند. سایر گزینه‌ها:

۱- کلمات قافیه (پیشرو، نو) حروف اصلی (ـو) طبق قاعده دو است.

۲- کلمات قافیه (باش، خواجه‌تاش) حروف اصلی (اش) و کلمات قبل قابلیت قافیه‌شدن ندارند، پس ذوقافیتین نیست.

نکته

اگر اشتبهاً کسی (باش و تاش) را قافیه بگیرد باز در این صورت (بنده و خواجه) هم قافیه نمی‌شوند.

۴- در این بیت (آمدیم) ردیف شعر است و حروف الحاقی را از کلمات قافیه می‌گیریم نه ردیف شعر.

۱۵۴- گزینه ۱

چی نِ زُل ف	پر چیچ را	بر زُ خ ن	گا رم بین
U - U -	- - -	- U U -	- - -
فاعلات	مفعولن	فاعلات	مفعولن

یا فاعلن مفاعیلن فاعلن مفاعیلن

۱۵۵- گزینه ۱

کوته به بلند	بلند به کوتاه	کوته به بلند	بلند به کوتاه
قو و بُ با	زو ی پری	ز ب خو با	م فُ روش
- U -	- U U -	- U U -	- U U -
ک د رین خی	ل ح صاری	ب س واری	گی رند
- U U	- U U	- U U	- U -
فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن

نکته

در این چهار بیت فقط ۱ قابلیت تغییر مصوّت بلند به کوتاه را دارد.

۱۵۶- گزینه ۱

کوته به بلند	کوته به بلند	کوته به بلند	کوته به بلند
آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن	چُن گُ لُ می	دَ می یَز پر	دِ بُ رونا
- U -	- U U	- U U	- U U
ک د گر با	ر مُ لا قا	ت ن پی دا	با شد
- U U	- U U	- U U	- U U
فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن

۱۵۷- گزینه ۲ وزن عنوان سؤال و ۳ (مفاعِلن فَعلاتن مفاعِلن فَعَلن) است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱- مفعول مفاعیل مفاعیل مفعولن

۲- فَعلات فَعلاتن فَعلات فَعلاتن

۴- مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

۱۵۸- گزینه ۴ وزن ۴ مفاعِلن فَعلاتن مفاعِلن فَعَلاتن

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱- مستفعِلن مستفعِلن مستفعِلن مستفعِلن

۲- مفاعِلن فَعلاتن مفاعِلن فَعَلن

۳- فَعلاتن فَعلاتن فَعلاتن فَعَلن

۱۵۹- گزینه ۴ وزن ۴ مفتَعِلن مفاعِلن مفتَعِلن مفاعِلن

سایر گزینه‌ها:

۱- مفعول مفاعِلن مفعولن یا مستفعِلُ فَعلات مستف

۲- مفعول فَعلات مفاعیل فاعلن یا مستفعِلن مفاعِلُ مستفعِلن فَعَل

۳- مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن یا مستفعِلُ مفعولن مستفعِلُ مفعولن

۱۶۰- گزینه ۳ واژه‌های قافیه (جمالت و جلالت) است و (ـت) حروف الحاقی و (ال) حروف اصلی است و حرف روی (ل) است که آخرین حرف اصلی قافیه است.

سایر گزینه‌ها:

۱- وزن شعر مفعول مفاعیل مفاعیل مفعولن یا مستفعِل مستفعِل مستفعِل مستفعِل

۲- در مصراع دوم (ی) میانجی بعد از (کوکبه) بلند می‌شود.

۴- کلمات قافیه (جمالت و جلالت) است و (ال) حروف اصلی طبق قاعده (۲) است و به دلیل داشتن حرف الحاقی تبصره یک دارد.

۱۶۱- گزینه ۱ در این گزینه شاعر می‌گوید از دست فتنه‌ها و بلایای روزگار به هیچ‌وجه نمی‌توان فرار کرد.

سایر گزینه‌ها:

۲- ناتوانی از درک چیزی (نادانی) و این که خدا بر همه چیز داناست.

۳- عاشق هرگز معشوق را فراموش نمی‌کند.

۴- تمنای خاموشی آتش غم عشق

۱۶۲- گزینه ۲ اشتراک گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ تقابل عقل و عشق و احساس است.

۲- در این گزینه مجنون در عین دیوانگی عاقلانه دشت جنون را با ما طی می‌کند.

۱۶۳- گزینه ۴ مفهوم مشترک بیت عنوان سؤال و ۴: پاک کردن دل از تعلقات عالم و رسیدن به کمال و بینایی

۴ با آمدن معشوق گرفتاری‌های عاشق برطرف می‌شود.

۱۶۵- گزینه ۳ مفهوم مشترک سه گزینه: جان سپاری عاشق در

راه معشوق

۳ دل‌کندن از درد و رنج عشق برای عاشق دشوار است.

۱۶۴- گزینه ۲ مفهوم مشترک: راضی و خوش‌بودن رنج‌ها و

سختی‌هایی که از جانب معشوق به عاشق می‌رسد.

سایر گزینه‌ها:

۱ گله از معشوق به دلیل بی‌اعتنایی

۲ دل و جان عاشق در معرض جفا و بلای معشوق است.